

horizonte ^{UNIA}

Gazeta dla Polskich członkiń i członków Unii
Kwiecień 2019

Redakcja T +41 31 350 21 11, F +41 31 350 22 11 | info@unia.ch | www.unia.ch

Zapraszamy do lektury kolejnego numeru największej gazety migrantów w Szwajcarii, wydawanej przez szwajcarski związek zawodowy Unia, zawierającej ważne informacje dotyczące wyborów do Parlamentu Europejskiego, Strajku Kobiet i innych spraw z zakresy prawa pracy. Więcej informacji o Unii znajduje się na ostatniej stronie.

W tym numerze:

- **Strajk kobiet 14 czerwca 2019**
- Kto zasiada w Parlamencie UE?
- Układ zbiorowy w branży fryzjerskiej
- Składki na kasę chorych
- Praca w opiece
- Plany grupy ds. migracji

Strajk kobiet 2019 – dlaczego?

Powodów do strajku jest wystarczająco dużo. Niskie pensje i emerytury, które nie wystarczają na życie, brak szacunku dla naszej pracy (płatnej i bezpłatnej) to tylko wierzchołek góry lodowej.

Kobiety w życiu codziennym padają ofiarą uprzedzeń, seksizmu i dyskryminacji – zjawisk, które ograniczają ich prawa i wolności. Migrantki, które spotykają się jeszcze z ksenofobią i rasizmem są podwójnie obciążone. Daleko nam jeszcze do równych szans i praw.

Pomimo ogromnego zaangażowania z jakim wykonujemy naszą pracę nie możemy liczyć na uznanie. Co więcej, wymaga się od nas jeszcze więcej zaangażowania. Przy redukcji personelu, za tą samą pensję i w krótszym czasie. Tak chcą pracodawcy i partie prawicowe. Stres i obciążenie w miejscu pracy stale przybierają na sile a połączenie pracy z życiem rodzinnym i prywatnym staje się coraz trudniejsze. Na doksztalcanie zawodowe nie ma ani czasu ani pieniędzy. Ze względu na niskie emerytury również po zakończeniu pracy wiele z nas musi walczyć o przetrwanie zamiast godnie i w spokoju odpoczywać.

Dlatego domagamy się: **Szacunku! Wyższych płac! Więcej czasu!**

Szacunku dla naszej pracy bez względu na pochodzenie lub płeć. Wyższych płac za naszą pracę byśmy mogły wyżyć z naszych pensji i emerytur. Więcej czasu dla nas, naszych rodzin i na nasze życie.

Znasz te problemy? Opowiedz nam o swojej historii i włącz się w Strajk Kobiet. Wszystkie informacje znajdziecie na stronie: www.frauen-streik.ch.

Manuela Giovanoli, sekretarz ds. Równouprawnienia

Wybory do parlamentu europejskiego

Kto zasiada w Parlamencie Europejskim?

Wybory do Parlamentu Europejskiego odbędą się w dniach 23 – 26 maja 2019 r. Obywatelki i obywatele Unii Europejskiej mają okazję wybrać te siły, które walczą o Europę socjalną, o prawa pracownicze i więcej demokracji. Poniżej kilka przydatnych informacji na ten temat.

Czym jest Parlament UE?

Parlament UE jest jedynym na świecie międzynarodowym parlamentem reprezentującym interesy ponad 500 000 000 obywaterek i obywateli. Jest jednocześnie jedyną instytucją unijną, której skład powoływany jest w bezpośrednich wyborach. Parlament pełni przy tym istotne funkcje. Wybiera prezydenta oraz akceptuje lub odrzuca skład Komisji Europejskiej, decyduje o prawie unijnym i akceptuje budżet UE. Im więcej sił pro-socjalnych w Parlamencie tym bardziej socjalna będzie polityka UE. To zaś będzie miało wpływ na życie wszystkich obywaterek i obywateli UE ale również Szwajcarek i Szwajcarów (patrz tekst w Horyzontach 1/2019).

Jaka jest kompozycja Parlamentu UE?

Deputowani w Parlamencie organizują się we frakcjach reprezentujących konkretne programy i cele. Każda frakcja musi się składać z przynajmniej 25 osób i reprezentować przynajmniej jedną czwartą państw członkowskich. Każda partia narodowa przeważnie w całości zasilą jedną frakcję w ramach której współpracuje z innymi partiami o podobnym profilu. Aktualnie w Parlamencie jest osiem frakcji politycznych (patrz grafika).

Nazwa frakcji	polskie partie	ogólna liczba mandatów
Grupa Europejskiej Partii Ludowej (Chrześcijańscy	Platforma Obywatelska (18) Polskie Stronnictwo Ludowe (4)	217

Demokraci) EPP		
Grupa Postępowego Sojuszu Socjalistów i Demokratów w Parlamencie Europejskim S&D	Sojuszu Lewicy Demokratycznej (3) Unia Pracy (1) Bezpartyjni (1)	186
Europejscy Konserwatyści i Reformatorzy EKR	Prawo i Sprawiedliwość (14) Prawica RP (1) Bezpartyjni (3)	75
Porozumienie Liberalów i Demokratów na rzecz Europy ALDE		68
Zjednoczona Lewica Europejska/Nordycka Zielona Lewica GUE/NGL		52
Zieloni/Wolne Przymierze Europejskie Green/EFA		52
Grupa Europa Wolności i Bezpośredniej Demokracji EFDD	Wolność (1)	41
Europa Narodów i Wolności ENF	Kongres Nowej Prawicy (2)	37
Niezrzeszeni	Wolność (1) Bezpartyjni (2)	22

Okolo dwa miliony osób mieszkających w Szwajcarii posiada paszporty UE i jest uprawnionych do głosowania. Gorąco polecamy wybór sił socjalnych i pro-demokratycznych. Nowy parlament UE powinien być bardziej zaangażowany

socjalnie. W tym celu trzeba pokonać nacjonalistów budujących politykę opartą na strachu.

Marília Mendes

Ogólnie dobra ocena po rocznym obowiązywaniu GAV

W przyszłości częstsze kontrole w salonach fryzjerskich

Partnerzy socjalni pozytywnie podsumowali pierwszy rok obowiązywania GAV w branży fryzjerskiej. Płace minimalne i wsparcie kształcenia zawodowego poprawiły notowania branży i perspektywy zawodowe zatrudnionych. W związku z powtarzającymi się przypadkami dumpingu płacowego, partnerzy socjalni postanowili zintensyfikować w 2019 r. niezapowiedziane kontrole odnośnie przestrzegania reguł GAV.

Skutki obowiązującego od zeszłego roku zbiorowego układu pracy (GAV) dla branży fryzjerskiej są pozytywne zarówno dla pracobiorców jak i pracodawców. Ogłoszony przez rząd szwajcarski jako ogólnobowiązujący GAV ma zastosowanie dla około 4200 salonów i 10 700 zatrudnionych osób, z czego 95 procent stanowią kobiety. Aby zagwarantować uczciwą konkurencję, która nie odbywa się kosztem zatrudnionych, wprowadzone zostały pensje minimalne dla osób uczących się zawodu oraz tych bez uznanych kwalifikacji. Ponadto, GAV wspiera organizowane przez partnerów socjalnych oferty kształcenia zawodowego.

250 niezapowiedzianych kontroli w 2019 r.

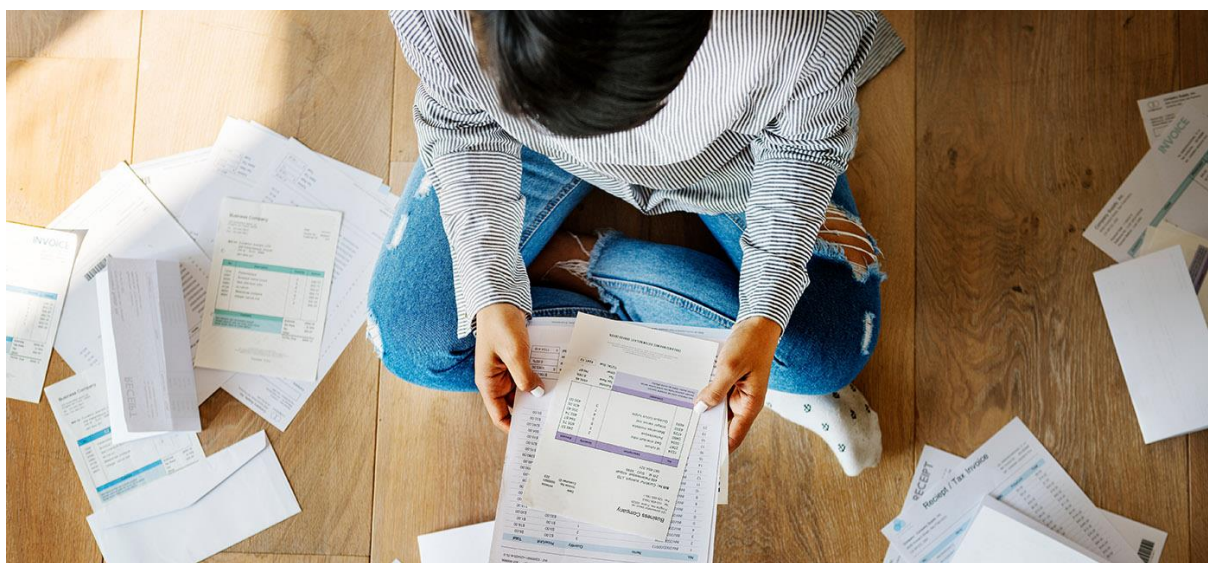
Partnerzy socjalni są zorganizowani w ramach Komisji Wspólnych powołanych do kontrolowania przestrzegania zapisów GAV. W roku 2018 przeprowadzono 200 kontroli. W 55 procentach zakładów dopatrzone zostały nieprawidłowości dotyczące zasady płac. W związku z dużą liczbą naruszeń oraz stale pojawiających się nowych podmiotów na rynku, partnerzy socjalni postanowili zwiększyć działalność kontrolną w roku 2019. Obok 200 zwyczajnych kontroli, przeprowadzonych zostanie dodatkowo 250. W ramach przeprowadzonych w ubiegłym roku testów okazało się, że niezapowiedziane kontrole są skuteczne i działają prewencyjnie. Aby móc sprostać nowym wyzwaniom już zainicjowano w 20 kantonach współpracę z organami kontrolnymi. Takie zdecydowane działania, mają w intencji partnerów socjalnych zadbać o zdrową konkurencję i ustabilizować warunki wykonywania zawodu.

Oświadczenie związków zawodowych Unia i Syna oraz Szwajcarskiego Związku Fryzjerskiego

Składki na kasę chorych: „Tak” dla inicjatywy na rzecz ulg na składki zdrowotne!

Zdrowie to nie jest produkt luksusowy

Tak dalej być nie może: zdrowie to nie jest produkt luksusowy, z którego można sobie zrezygnować tylko warunków dobrego życia. Jest zatem bezsporne, że opieka zdrowotna musi być dostępna dla każdego. To właśnie jest celem inicjatywy na rzecz ulgi w składkach zdrowotnych (Prämien-Entlastungs-Initiative, initiative d'allègement des primes).

Rachunki za ubezpieczenie zdrowotne niedługo będą trzy razy droższe niż 20 lat temu. I to nie tylko dla tych, którzy będą mogli sobie na to bez problemu pozwolić ale dla wszystkich. Składka adwokata gospodarczego jest taka sama jak dla

sprzedawczyni butów czy pracownika budowlanego. Wprawdzie istnieją pewne obniżki składek ale obejmują one coraz mniej osób i są coraz mniejsze. Dzieje się tak dlatego, że większość kantonów skróciła lub zamroziła ich finansowanie by móc obniżyć podatki dla bogaczy. Równocześnie pensje i emerytury rosły znacznie wolniej niż składki.

Inicjatywa zmierza do tego by żadne gospodarstwo domowe nie musiało płacić więcej niż 10% swojego dochodu na składki zdrowotne. Zarówno rodziny jak i osoby samotne czy też emerytki i emeryci. Dzisiaj wiele gospodarstw domowych wydaje 20% swoich dochodów na składki zdrowotne. Niniejsza inicjatywa ma położyć temu kres poprzez odpowiednie podwyższenie obciążeń. Kantony nie mogłyby już wprowadzać cięć lub odstraszać osoby uprawnione biurokratycznymi szykanami.

Każdego musi być stać na zdrowie

Inicjatywa na rzecz ulg na składki zdrowotne ma zatrzymać również postępujący podział na dwie klasy służby zdrowia. Już teraz tak się dzieje, że osoby o niższych i średnich dochodach trzy razy się zastanowią zanim pójdą do lekarza – nawet jeżeli ból brzucha czy głowy już od dawna jest zbyt silny. Jest to nie tylko nieprzyjemne ale także może być niebezpieczne i drogie. Inicjatywa ma zmniejszyć obciążenie by każdy mógł opłacić premie przy niskiej franczyzie. Tym samym wszyscy będą mieli zapewniony dostęp do leczenia podstawowego.

Również oszczędności są konieczne w systemie opieki zdrowotnej: odnośnie cen lekarstw, świadczeń zbytecznych i przerośniętych pensji. Nie zaś poprzez tworzenie barier finansowych blokujących ubezpieczonym dostęp do opieki medycznej.

Ochrona ubezpieczonych przed kolejnymi cięciami

W ostatnich latach kantony krok po kroku wycofywały się z finansowania obniżek składek zdrowotnych. Ogólnie coraz mniej ubezpieczonych otrzymuje wsparcie finansowe. Inicjatywa zmierza do wprowadzenia sprawiedliwych i solidarnych reguł oraz zwiększenia środków na obniżki składki. Jest to rozwiązanie socjalne: obniżki składek są finansowane z podatków i łagodzą antysocjalny charakter składek indywidualnych.

W dniu 26 lutego 2019 r. nastąpiła oficjalna inauguracja inicjatywy. Aby zatrzymać składkowe szaleństwo potrzebne jest zaangażowanie nas wszystkich! Od zaraz możecie podpisać inicjatywę online: wypełnić, podpisać i odesłać za darmo.

Podpisując inicjatywę dajemy wyraz swojemu poparciu dla solidarnej i dostępnej służby zdrowia!

Reto Wyss, SGB 26.02.2019 & sreona internetowa posłanki Barbary Gysi

(przeredagowane przez O. Osmani)

PYTANIA I ODPOWIEDZI

Emerytura: czy nie otrzymam już dniówek?

Myriam Muff z działu prawnego Unii odpowiada na pytania z zakresu prawa pracy.

W styczniu 2018 r. miałem wypadek. Z tego powodu ubezpieczenie wypadkowe wypłacało mi dniówki. W listopadzie dowiedziałem się, że wypłata dniówek zostanie wstrzymana ponieważ przechodzę w grudniu 2018 r. na emeryturę. Czy takie postępowanie jest właściwe?

Wypadek: Tak długo jak nie jesteście w pełni wyleczeni będziecie otrzymywać dniówki nawet po przejściu na emeryturę (zdjęcie: iStock)

Myriam Muff: Nie. Ani osiągnięcie wieku emerytalnego ani faktyczne przejście na emeryturę nie wstrzymuje wypłaty dniówek „wypadkowych”. Prawo do otrzymywania tych wypłat obowiązuje do czasu wyleczenia lub zakończenia leczenia. Dopiero po tym tzw. zamknięciu procesu medycznego, można wstrzymać wypłatę dniówek. W konsekwencji ubezpieczyciel musi zbadać prawo do ewentualnej renty. Radzę Panu zwrócić się do ubezpieczalni z wnioskiem o wypłatę dalszych dniówek. Może się zdarzyć, że ubezpieczalnia będzie obstawać przy swojej decyzji. Wówczas należy działać szybko gdyż termin na zaskarżenie wynosi tylko 30 dni: jako członek Unii

może Pan zwrócić się do punktu konsultacyjnego w odpowiednim regionalnie biurze Unii.

Chroniczny ból pleców: Czy muszę zameldować się w ubezpieczeniu inwalidzkim?

David Aeby z działu prawnego Unii odpowiada na pytania z zakresu prawa pracy.

Już od ponad pół roku jestem na zwolnieniu lekarskim ze względu na bóle kręgosłupa. Tymczasem mój szef wypowiedział umowę o pracę i otrzymałem informację, że mam się zgłosić do ubezpieczenia inwalidzkiego. Niestety obawiam się, że stan mojego kręgosłupa się nie polepszy. Czy powinienem już teraz zgłosić się do ubezpieczenia inwalidzkiego?

David Aeby: Tak. Ubezpieczenie zdrowotne (chorobowe) wypłaca maksymalnie 720 dniówek – czyli przez okres dwóch lat. Często bywa, że zawieszają płatność gdy np. lekarz zaufania orzeknie, że pomimo dolegliwości mógłby Pan wykonywać inną pracę. Ubezpieczalnia chorobowa nie może Pana zmusić do zameldowania się w kasie inwalidzkiej ale jeżeli Pan i lekarze jesteście zdania, że nie uda się w pełni wyleczyć przez co najmniej dwa lata to takie zgłoszenie jest konieczne. To dlatego, że kasa inwalidzka wypłaca najszybciej w terminie sześciu miesięcy od zgłoszenia. W przeciwnym razie może się Pan wkrótce znaleźć bez pracy i bez świadczeń. W dodatku bez możliwości zgłoszenia się do urzędu pracy (Arbeitslosenkasse) jako że nie jest Pan zdolny do ubiegania się o pracę a tym samym do zasiłku. W sytuacji gdy lekarze stwierdzą niezdolność do pracy kasa inwalidzka wypłaci Panu świadczenia lub – w zależności od sytuacji – zorganizuje kurs przekwalifikujący. Ponadto, będzie Pan miał prawo do renty inwalidzkiej z ubezpieczenia emerytalnego. W razie gdyby nie wystarczyło to do pokrycia kosztów życia, będzie mógł Pan wystąpić o świadczenia uzupełniające (niem.: *Ergänzungsleistungen*, fr.: *prestations complémentaires*, wł. *prestazioni complementari*).

Work, 15.2.2019

Zawody związane z opieką

Opieka szkodliwa dla zdrowia

Stacjonarna, długotrwała opieka zmienia się – na niekorzyść opiekunów i opiekunów. Stres, braki kadrowe, problemy zdrowotne to tylko niektóre aspekty tych zmian. Wiele osób dystansuje się od swojej pracy i chce ją porzucić. Tymczasem są dobre rozwiązania i należy je wprowadzić teraz.

Rezygnacja z zawodu

Badanie opinii przeprowadzone przez Unię pokazuje, że 47 procent osób zatrudnionych nie ma zamiaru pracować w zawodzie aż do osiągnięcia wieku emerytalnego. W przypadku wykwalifikowanych pracowników medycznych odsetek ten wynosi nawet 52 procent. Porzucić zawód planują głównie pracownicy poniżej 30 roku życia. Są to fatalne prognozy, zwłaszcza w branży, w której brakuje personelu.

Opiekunki i opiekunowie dają z siebie dużo a otrzymują niewiele. W większości kantonów opiekunka zarabia pomiędzy 3800 a 4200 CHF brutto. Średnie pensum w tej branży wynosi jednak 72 procent. Oznacza to, że pensje wynoszą w rzeczywistości 2880 CHF na miesiąc. Wiele zakładów nie pozwala przy tym na dodatkowe zatrudnienie by mieć pracowników na zawołanie. Z drugiej strony, praca na 100 procent wydaje się w tym zawodzie zwyczajnie nie do udźwignięcia.

Niezdrowa praca

Kwestie zdrowotne są jednym z powodów, dla których wiele osób rezygnuje z zawodu w opiece. Ankiety wykazały, że 70 procent osób odczuwa stres w trakcie pracy; 86 procent odczuwa zmęczenie i wypalenie; 72 procent odczuwa fizyczne dolegliwości.

Pracodawcy oraz związki curaviva i senesuisse muszą być świadome problemów osób zatrudnionych w opiece i zainicjować dialog socjalny z przedstawicielami branży i domami opieki. Najpilniejsze potrzeby osób zatrudnionych to: uczciwe plany pracy, odejście od rozliczania pracy w trybie rocznym, pensje, które wystarczają na życie i więcej personelu.

Unia domaga się ponadto nowej regulacji finansowania opieki. Można to osiągnąć jedynie poprzez szeroką debatę społeczną i polityczną. Jedno jest jasne: wynagrodzenie za opiekę musi wzrosnąć.

Horizonte 2/2019

Cele grupy roboczej ds migracji

Przed nami wielkie wyzwania

Również w tym roku stoją przed Unią wielkie wyzwania, które wymagają zaangażowania wszystkich komórek związkowych.

14 czerwca: strajk kobiet

Do 14 czerwca – dnia, w którym odbędzie się strajk kobiet – cała nasza energia jest skoncentrowana na zaangażowaniu wszystkich branży do udziału w tym wydarzeniu. Po strajku będziemy zajmować się atakiem na środki osłonowe (w skrócie FLAM; niem.: flankierende Massnahmen, fr.: mesures d'accompagnement, wł.: misure di accompagnamento) i obroną pensji. W tym celu Unia rozpocznie w przyszłym roku kampanię płacową i będzie bronić FLAM. W ramach pracy grupy roboczej ds migracji zajmiemy się dwoma tematami.

Uznanie zagranicznych dyplomów

Kwestia uznania zagranicznych dyplomów dotyczy wielu naszych członkiń/członków. W związku z tym będziemy w tym roku przygotowywać materiały informacyjne na ten temat. Z jednej strony celem naszym będzie kampania informacyjna dla członkiń/członków Unii. Z drugiej strony chcemy temat ten włączyć do prac nad GAV

(zb. układ pracy). Wspólnie z SGB opracowujemy raport na temat zagranicznych dyplomów, który pomógłby wpłynąć na polityków i polepszyć przepisy dotyczące uznawania kwalifikacji.

Informacja i szkolenie z zakresu nowego prawa cudzoziemców

Nowa ustawa o cudzoziemcach i integracji wprowadza zmiany dot. statusu pobytowego. Już dzisiaj musimy przyznać, że istnieją w tym zakresie niejasności. Niektóre kantony interpretują nowe prawo na niekorzyść migrantek i migrantów. Postanowiliśmy wobec tego przeprowadzić w przyszłości szkolenia w tym zakresie.

Zoltan Doka

Jak wstąpić do Unii?

- Można to zrobić przez Internet odwiedzając poniższą stronę:
www.unia.ch/de/jetzt-mitglied-werden
- lub kontaktując się bezpośrednio z Markiem Wieruszewskim (telefon poniżej).

Koszt członkostwa wynosi od 12.70 do 50.80 CHF w zależności od wysokości wynagrodzenia.

Więcej informacji po polsku znajduje się na polskiej stronie internetowej Unii:

www.unia.ch/de/arbeitswelt/von-a-z/migrantinnen/polnische-infos

Kontakt do przedstawiciela odpowiedzialnego za polskich pracowników w Unii

Marek Wieruszewski

komórka: 0041 79 304 80 58

email: marek.wieruszewski@unia.ch

Impressum

Beilage zu den Gewerkschaftszeitungen work, area, Événement syndical | Herausgeber Verlagsgesellschaft work AG, Zürich, Chefredaktion: Marie-José Kuhn; Événement syndical SA, Lausanne, Chefredaktion: Sylviane Herranz; Edizioni Sociali SA, Lugano, Chefredaktion: Claudio Carrer | Redaktionskommission A. García, D. Filipovic, E. Sariaslan, M. Martín, M. Mendes, O. Osmani, M. Wieruszewski | Sprachverantwortlich Marek Wieruszewski | Adresse Unia Redaktion «Horizonte», Weltpoststrasse 20, 3000 Bern 15, www.unia.ch

Tłumaczenie polskie: Marek Wieruszewski